

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Francisci Borgiae Tertij Societatis Iesv Generalis

Ribadeneyra, Pedro de

Mogvntiae, 1603

VI. Affinium amorum quatenus restrinxerit

urn:nbn:de:hbz:466:1-45256

trimento, diuturna illa verni tē-
poris ieiunia, & quatuor anni
partium, atque Aduentus, serua-
re perrexit: mirantibus, qui cor-
pusculi imbecillitatem nossent;
sed à Deo vires, quod res erat,
celso animo suppeditari existi-
mabant.

E morbo decumbentem cō- 17.
solaturi qui accesserant, in cubi-
tum erigi solitum obseruarunt,
dum diuinis de rebus verba fa-
cerent, siue cupiditate sacra au-
diendi, siue discendi studio.
Quin & identidem tunc in hæc
Hieremiæ verba erumpere solitum:
*Desolatione desolata est terra, Hier. 12.
quia nullus est qui recogitet corde.*

CAPVT VI.

*Affinium amorem quatenus
resinxerit.*

VICERAT se ipse FRANCI-
SCVS, non penitentij dū-

taxat corpus spiritui; verum etiam animi perturbationes subigendo. Ex his qui æquo maiorem erga propinquos affectionem vicerit, næ ille alias animi perturbationes, motusque, non perinde violentos, superabit.

Lib. 7. in
Iob. cap.
14. &
Hom. 27.

Sunt enim plerique, inquit Gregorius, qui non solum aliena non appetunt, verum etiam cuncta que possederant in mundo derelinquunt, semetipsos despiciunt, nullam presentis vitæ gloriam requirunt, ab huiusce mundi actibus separant, & pæne quicquid prosperitatis arriserit, calcant; sed tamen adhuc vinculo carnalis cognationis alligati, dum amorì propinquitatis nimis seruiunt, ad ea sæpe per affectum cognationum redeunt, que iam & cum proprio despectu subegerant.

I. At FRANCISCVS postquam vocatus à DEO est, nihil habuit anti-

antiquius, quam *obliuisci populum suum, & domum patris sui*: vt iam inde à puero in Religionis secessu educatus videretur. Immo ne in sermone quidem deprehendi cognatorum, affiniumque vllū amorem passus est. Mirabantur id alij; agnati etiam indignabantur; vtrique tamen, quod domi discerent, habebant. FRANCISCVM tamen felici memoria præditum, oblitum tamen propinquorum fuisse, vt ne minimum quidem de illis cogitaret. At qui recta rem ratione expendere soliti, facile animaduertere, eum cognatorum amorem caelesti mutasse: & conditorem, opificemque vniuersi, rebus conditiis iure optimo prætulisse. Literis itaque Antonij Araosij Roma ea de re missis, constanter respondit: *Meos equidem amare*

non desii: Deumque quotidie venerans precor, saluos, incolumesque esse iubeat. Et forsitan gratior Deo precario, quæ quam minimum carnis, & sanguinis habeat admistum. Pereat ille amor, vt viuat, quem quero, celestis.

2.
Li, 2, c. 6.

In oppido, quod Regina casam appellari diximus, agenti, Dorothæam filiam obiisse diuinitus nunciatum, eo ipso quo migravit horæ momento, ad Diuæ Claræ Gandiæ: sed nihil mutatus, animoq; turbatus, quasi ad se nihil attineret. Verum non perinde mirandū, in filiæ morte inæstum non fuisse, quæ iam inde à pueritia virginitatem DEO consecrarat; propterea quod exsiliij sui terminum, vt pridem optarat, nacta esset: illud plerique magis mirabantur, Isabel- lam filiam, Lermæ Comitem, sin.

singulari matronam virtute, do-
 tibusque naturæ præditam, non
 luxisse. Pintia enim aulam Prin-
 cipis ingressurus, obuium habu-
 it, qui tristem, subitumque filiaë
 interitum nunciaret. Paululum
 itaque clausis oculis, aperta verò
 ad DEVM mente orans, beneque
 mortuæ precatus, perrexit. Re-
 bus in aula gestis discessurus,
 Principi dominæ dixit: *Ora, qua-
 so, pro anima famule tuæ Isabella,
 quam nunc morbo minime lento, sed
 repentino exstinctã audiui. Ad hæc
 illa: Itane tã tristem nuncium obiter
 à discedente nuntiari mihi oportuit?
 nihilne parentē, talis filia mors mo-
 uet amplius? Depositũ, inquit, acce-
 perã: repetijt Dominus. Reddamus i-
 tag, vt par est, alacriter: quodq, tam
 diu vsurã eius dederit, grati testifica-
 tionē animi demus. Igitur nõ lügen-
 dũ, præsertim cũ his vitæ miseris, &*

corporis vinculis solita emerferit; in
 Beatorumque sedes, DEI clemen-
 tia, vt spero, & opto, commigrarit.
 Domum vbi reuertit, sacris pro
 illa operatus, aliam luctus signi-
 ficationem nullam dedit. Eo
 ipso die allaturus cōsolationem
 alloquijs accessit. Comes stabi-
 lis: cumque nihil mœstum in
 vultu animaduertisset, indigna-
 bundus: Tene, inquit, tali filia a-
 missa, nihil moueri? Modeste sub-
 iecit ille: Ex quo me tempore DEO
 dedicaui, sic cor illi meum libens,
 volensque obtuli, nihil vt in rebus
 humanis turbare illud posset. Cum
 itaque acerba incidissent, duo
 ferè dicere solitum ferunt: Res
 humanas, vt quæ nihil ad nos atti-
 nent, in minimis pono. Et il'ud: An
 abbreviata est manus Domini, vt sal-
 uare nequeat? quid igitur timea-
 m⁹? Si Deus pro nobis, quis cōtra nos.
 Rem

Isa. 50. &

59.

Rom. 8.

Rem diuinam faciebat in æ- 3.
 dibus filia, Lermæ Comitis. Ge-
 neraræ imposuit effigiem con-
 iugis eius Leonoræ, sed B. Ca-
 therinæ nomine insignitam. Ille
 nihil mutatus, sed obfirmato a-
 nimo fuit: peracto demum sa-
 crificio, rogatus à Socio, cuius
 ea imago esset: Leonoræ, inquit.
 Verum nihil nos mouit, nisi vt
 DEVM pro ea precarer ardenti-
 us. Addidit & illud: Comiti me-
 is verbis manda, effigiem in cu-
 biculo habeat licet: altari post
 hac ne imponat, etsi ex Leonora
 Catherinam fecerit.

Cæsar Carolus, cum secundo 4.
 in suum ad Iusti secessum euo-
 casset FRANCISCVM, peri-
 culum facere voluit, verane es-
 sent, quæ inaudierat, liberos
 iam ex se natos nihil curare. In-
 iecta itaq; de filijs mentione, de
 T s natu

natu maximo Carolo, Gandiæ
 Duce, conquestum apud se nar-
 rat Sanctium Cardonam, Am-
 mirantitum, vt nominant, Ara-
 gonix, quod ditionem illius, in
 Gandiensi agro, Regiam nomi-
 ne, contra ius teneret. Quid hic
 facto opus iudicas? & vter caus-
 sa cadet? Ad hæc FRANCISCVS:
*A quo stat ratio, iusque, non habeo
 dicere. Illud tantum maiorem in
 modum peto abs te, Cæsar, vt San-
 ctio Cardona non ius duntaxat sar-
 tum tectum reddatur, verum etiam
 illi gratificeris potius, quam filio
 meo, Itane, inquit Cæsar, tuorum
 liberorum causam agis? nonne præ-
 stat eam liberis tuis gratiam tribue-
 re? Rursum FRANCISCVS,
 Cardona fortassis ea magis gratia,
 quam filius meus, indiget. Mirifice
 Cæsar hominis constantia dele-
 ctatus, collaudauit: nec temere
 esse,*

esse, quod vulgò iactarent, illum
carnis se, & sanguinis amore o-
mnino spoliasse.

Miratus & Pontifex Pius ^{s.}
quartus eandem in FRANCISCO
virtutem. Romæ enim illo ver-
sante, filius Aluarus Borgia, bo-
na Pontificis venia, atque indul-
to, ducere domum Ioannam A-
ragoniam, sororis suæ filiam, o-
ptabat: quæ iam Marchiona-
tus Alcanisij hæreditatem adie-
rat. Cognito Pontifex FRANCI-
SCI filium Aluarum esse, mira-
tur, cur non à se beneficij loco
postulasset FRANCISCVS; de
quo bene merendi occasionem
vndique captaret. Accitum ita-
que illum, nihilque cogitantem
quidnam vellet Pontifex, inter-
rogat, *Aluarumne filium haberet.*
Annuit ille. Ad hæc Pius: *Cur ne
verbū quidē adhuc ea de re apud me
se-*

fecisti? gnarus quantum tua, tuo-
 rumq; caussa cupiam. Subiecit
 FRANCISCVS: Multis equidem,
 beatissime pater, vndique arietibus
 ex Hispania oppugnabar, vrgebarq;
 precibus, vt Aluaro filio id benefici-
 um abs te impetrarem: verum, vt
 quod res est, dicam, vt ad hanc diem
 id abs te postularem, imperare mihi
 non potui. Nam si ius, equumque po-
 stulat filius, me nihil opus apud te
 deprecatore: sin petit iniquum, ro-
 gare meum est, ne secundum illum
 sententiam pronuncies, neue indul-
 genter cum illo agas: vt & in praesens
 etiam, atque etiam rogo. Si enim
 is sum, qui esse debeo, maiorem
 rationem religionis, tuaeq; dignitatis
 habeam necesse est, huiusq; aded A-
 postolicae Sedis existimationis, quam
 privati emolumenti: quod quidem
 publico cedat, cōmuniq; bono, oportet.
 Recreatus incredibiliter Pius
 pru-

prudente FRANCISCI responso,
 iudicium, mentemque lauda-
 uit. *Quid igitur faciendum censes?*
 inquit. Hic FRANCISCVS: *Duo*
eandem ambiunt sponsam, eodem
cognitionis vinculo astricti: alter
matris, patris alter frater: vterque à
Sede Pontificia gratiam supplex po-
stulat. Et quoniam iudicium requi-
ris meum, equidem in ea sum sen-
tentia, è re sponsa fore, liberam illi
optionem relinqui, vt vtri nubere
malit, pace tua, nubat in Domino.
Quo fit vt vtrique facias satis, & il-
la quem elegerit, coniugem nanci-
scatur. Obstupuit ad hæc Ponti-
fex, hominis prudentiam præ-
dicans: dissensit hic tamen ab il-
lo; secundum Aluarum ex æ-
quo, & bono pronuncians, vt i-
bona cum venia sororis filiam
in matrimonio haberet: hoc ad-
dito elogio: Sede Pontificia di-
 gnum

gnum videri, vt qui præclaram
ei operam adhuc nauasset, eius
ratio haberetur: quique DE I A-
more, titulis sese omnibus, libe-
rorumque adeo amore, & cura
abdicaſſet, eius tutelam Pontifex
ſuſciperet. Profuit itaque durus
is parentis animus Aluaro am-
plius, DE O ita iubente, quam ſi
parens ſupplex id poſtulafſet.
Nobis item, qui in eadem fami-
lia ſumus, domesticum reliquit
exemplum, oportere nos, à re-
rum humanarum ſollicitudine
liberos, in DE VM, cui cura eſt,
eritque de nobis, amorem tra-
ducere.

CAPVT VII.

*De pietate, morumque facili-
tate.*

*Epist. 4.
ad Ruſt.
Monach.*

RECTE laudat D. Hierony-
mus Exſuperium Tolofæ
Tecto-